

แนวทางการจัดทำรายงานสถานการณ์ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม สำหรับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดและศูนย์อนามัย

วัตถุประสงค์

เอกสารฉบับนี้ใช้เพื่อเป็นแนวทางการจัดทำรายงานสถานการณ์ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม สำหรับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดและศูนย์อนามัย เพื่อให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดและศูนย์อนามัยมีชุดข้อมูลสถานการณ์อนามัยสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ โดยเอกสารนี้มีจำนวนทั้งหมด 6 หน้า ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป สถานการณ์ด้านทรัพยากรและกำลังคนด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลจากแบบสำรวจสถานการณ์ตามตัวชี้วัดหลักด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมระดับเทศบาล

ส่วนที่ 3 ข้อมูลสถานการณ์พื้นที่เสี่ยง พื้นที่ที่มีสิ่งคุกคามที่อาจมีผลกระทบต่อสุขภาพและเรื่องร้องเรียน

ส่วนที่ 4 ข้อมูลสถานการณ์อนามัยสิ่งแวดล้อมรายประเด็น และรายพื้นที่

ส่วนที่ 5 ข้อมูลสุขภาพ

คำชี้แจง

- โปรดให้ข้อมูลสถานการณ์ที่เป็นปัจจุบันมากที่สุด ซึ่งแต่ละประเด็นอนามัยสิ่งแวดล้อม อาจมีช่วงเวลาของการรวบรวมข้อมูลที่ไม่เท่ากัน จึงแบ่งข้อมูลเป็น 2 ประเภท คือ
 - ข้อมูลที่รวบรวมอยู่แล้วของปี พ.ศ. 2556 เพื่อรวบรวมข้อมูลล่าสุด ณ เดือนธันวาคม พ.ศ. 2556 ได้แก่
 - ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของจังหวัดหรือศูนย์เขต เนื่องจากปัญหาด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมเกี่ยวข้องกับคนและชุมชน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดหรือศูนย์เขตที่แสดงให้เห็นจำนวนประชากรและครัวเรือนด้วย
 - ข้อมูลจากแบบสำรวจสถานการณ์ตามตัวชี้วัดหลักด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมระดับเทศบาล ได้แก่ การจัดการมูลฝอย การจัดการสิ่งปฏิกูล การจัดการเหตุรำคาญ การสุขาภิบาลอาหาร การจัดการน้ำบริโภค และการใช้มาตรการทางกฎหมายสาธารณสุขในประเด็นข้างต้น
 - ข้อมูลสถานการณ์พื้นที่เสี่ยง พื้นที่ที่มีสิ่งคุกคามที่อาจมีผลกระทบต่อสุขภาพและเรื่องร้องเรียน ข้อมูลสถานการณ์อนามัยสิ่งแวดล้อมรายประเด็น และรายพื้นที่ รวมทั้งข้อมูลสุขภาพ
 - ข้อมูลที่สำรวจเพิ่มหรือเก็บตัวอย่างตรวจ ในปี พ.ศ. 2557 เช่น ประเด็นอาหาร และน้ำ เป็นต้น

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป สถานการณ์ด้านทรัพยากรและกำลังคนด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม

1.1 โครงสร้างและองค์ประกอบของผู้รับผิดชอบงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม

- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดมีกลุ่มงานอนามัยสิ่งแวดล้อม หรือเป็นงานอนามัยสิ่งแวดล้อมที่อยู่ภายใต้กลุ่มงานอื่น
- จำนวนผู้ที่ดูแลรับผิดชอบงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม และคุณวุฒิของบุคลากรด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม
- การแต่งตั้งคณะกรรมการสาธารณสุขจังหวัด และจำนวนครั้งการจัดประชุมคณะกรรมการสาธารณสุขจังหวัด (พร้อมแนบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการฯ และสรุปรายงานการประชุมคณะกรรมการสาธารณสุขจังหวัด)
- นโยบายของจังหวัดที่ให้ความสำคัญด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม หรือมีแผนยุทธศาสตร์จังหวัดด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม

1.2 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของจังหวัด

ตัวอย่าง: ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลทั่วไปของจังหวัด จำนวนประชากร หลังคาเรือน ขนาดพื้นที่ และจำนวนแรงงานต่างด้าว จำแนกราย อปท.

อำเภอ	อปท. .	โปรตรระบุ ข้อมูลของจังหวัด			
จำนวน.....อำเภอ (ระบุชื่ออำเภอ)	จำนวน อปท. ทั้งหมดแห่ง (โปรตรระบุชื่ออปท.จำแนกรายอำเภอ)	จำนวนประชากร (ตามทะเบียน ราษฎร) (คน)	จำนวน หลังคาเรือน (หลัง)	ขนาดพื้นที่ (ตร.กม.)	จำนวนแรงงาน ต่างด้าว (คน)
1).....	1.1)..... 1.2)..... 1.3)..... 1.4)..... 1.5).....				
2).....	2.1)..... 2.2)..... 2.3)..... 2.4)..... 1.5).....				
3).....	3.1)..... 3.2)..... 3.3)..... 3.4)..... 1.5).....				
4).....	4.1)..... 4.2)..... 4.3)..... 4.4)..... 4.5).....				
5).....	5.1)..... 5.2)..... 5.3)..... 5.4)..... 5.5).....				
6).....	6.1)..... 6.2)..... 6.3)..... 6.4)..... 6.5).....				
	จำนวนตำบล.....ตำบล				
	จำนวนรวมทั้งจังหวัด				

ส่วนที่ 2 ข้อมูลจากแบบสำรวจสถานการณ์ตามตัวชี้วัดหลักด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมระดับเทศบาล

5 ตัวชี้วัดหลักด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม	เทศบาล 1	เทศบาล 2	เทศบาล 3	เทศบาล ทั้งหมด (แห่ง)
ระบุชื่อเทศบาล				
เป็นเทศบาลที่กรอกข้อมูลตามแบบสำรวจสถานการณ์ ฯ หรือไม่				
1. มีการจัดการมูลฝอยทั่วไปได้ดี (ข้อ 1.1 – 1.3)				
1.1 มีร้อยละมูลฝอยทั่วไปได้รับการเก็บขน $\geq$ ร้อยละ 80				
1.2 มีการกำจัดมูลฝอยทั่วไปถูกหลักสุขาภิบาล				
1.3 มีการใช้มาตรการทางกฎหมายสาธารณสุขในการจัดการมูลฝอย				
1.3.1 มีการออกเทศบัญญัติ ตาม พรบ.การสาธารณสุข 2535 หมวด 3				
การจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย				
1.3.2 มีบริการเก็บ ขน มูลฝอยทั่วไปที่ถูกต้องตามกฎหมาย				
1.3.3 มีบริการกำจัดมูลฝอยทั่วไปที่ถูกต้องตามกฎหมาย				
2. มีการจัดการสิ่งปฏิกูลที่ดี (ข้อ 2.1 – 2.4)				
2.1 มีส่วนใช้ทุกหลังคาเรือนร้อยละ 100				
2.2 มีระบบบำบัดสิ่งปฏิกูลในพื้นที่ถูกหลักสุขาภิบาล				
2.3 มีการให้บริการสุขสิ่งปฏิกูลครอบคลุมพื้นที่รับผิดชอบ $\geq$ ร้อยละ 85				
2.4 มีการใช้มาตรการทางกฎหมายสาธารณสุขในการจัดการสิ่งปฏิกูล				
2.4.1 มีการออกเทศบัญญัติ ตาม พรบ.การสาธารณสุข 2535 หมวด 3				
การจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย				
2.4.2 มีบริการสุขสิ่งปฏิกูลที่ถูกต้องตามกฎหมาย				
2.4.3 มีบริการบำบัดสิ่งปฏิกูลที่ถูกต้องตามกฎหมาย				
3. มีระบบการจัดการเหตุรำคาญ (ข้อ 3.1 – 3.3)				
3.1 มีระบบการจัดการข้อร้องเรียนเหตุรำคาญ				
3.2 มีฐานข้อมูลการจัดการข้อร้องเรียนเหตุรำคาญ				
3.3 ข้อร้องเรียนเหตุรำคาญได้รับการจัดการและแก้ไขจนเป็นที่ยุติ $\geq$ ร้อยละ 80				
4. มีการจัดการสุขาภิบาลอาหารที่ดี (ข้อ 4.1 – 4.8)				
1) มีการจัดการสุขาภิบาลตลาดที่ดี				
- ตลาดประเภทที่ 1				
4.1 ร้อยละ 80 ของตลาดประเภทที่ 1 ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตลาดสดน่าซื้อของกรมอนามัย				
4.2 มีการใช้มาตรการกฎหมายสาธารณสุข เพื่อควบคุมตลาดประเภทที่ 1				
4.2.1 มีการออกเทศบัญญัติ ตามพรบ. การสาธารณสุข 2535 (ตลาด)				
4.2.2 จำนวนตลาดประเภทที่ 1 ที่ได้รับใบอนุญาต				
- ตลาดประเภทที่ 2 (ตลาดนัด)				
4.3 ร้อยละ 80 ของตลาดประเภทที่ 2 ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตลาดนัดของกรมอนามัย				
4.4 มีการใช้มาตรการกฎหมายสาธารณสุข เพื่อควบคุมตลาดประเภทที่ 2				
4.4.1 มีการออกเทศบัญญัติ ตามพรบ. การสาธารณสุข 2535 (ตลาด)				
4.4.2 จำนวนตลาดประเภทที่ 2 ที่ได้รับใบอนุญาต				

5 ตัวชี้วัดหลักด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม	เทศบาล 1	เทศบาล 2	เทศบาล 3	เทศบาล ทั้งหมด (แห่ง)
2) มีการจัดการสุขาภิบาลอาหารสำหรับสถานประกอบการด้านอาหารที่ดี - ร้านอาหาร				
4.5 ร้อยละ 80 ของร้านอาหาร ผ่านเกณฑ์ข้อกำหนดด้านสุขาภิบาลอาหาร ของกรมอนามัย				
4.6 มีการใช้มาตรการทางกฎหมายสาธารณสุขในการควบคุมร้านอาหาร 4.6.1 มีการออกเทศบัญญัติ ตาม พรบ. การสาธารณสุข 2535 (สถานที่ จำหน่ายอาหาร) 4.6.2 จำนวนร้านอาหาร ที่ได้รับใบอนุญาต 4.6.3 จำนวนร้านอาหาร ที่ได้รับหนังสือรับรองการแจ้งตาม พรบ. การ สาธารณสุข 2535 (กรณีร้านอาหารมีพื้นที่ไม่เกิน 200 ตารางเมตร)				
- แผงลอยจำหน่ายอาหาร				
4.7 ร้อยละ 80 ของแผงลอยจำหน่ายอาหาร ผ่านเกณฑ์ข้อกำหนดสุขาภิบาล อาหาร ของกรมอนามัย				
4.8 มีการใช้มาตรการทางกฎหมายสาธารณสุข ในการควบคุมแผงลอย จำหน่ายอาหาร 4.8.1 มีการออกเทศบัญญัติตาม พรบ.การสาธารณสุข 2535 การ จำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ ที่เกี่ยวกับอาหาร) 4.8.2 จำนวนแผงลอยจำหน่ายอาหารที่ได้รับใบอนุญาต				
5. มีน้ำบริโภคสะอาด (ข้อ 5.1 – 5.2)				
5.1 มีครัวเรือนที่มีน้ำบริโภคพอเพียง ร้อยละ 95				
5.2 ร้อยละ 50 ของระบบประปามีคุณภาพน้ำประปาผ่านเกณฑ์มาตรฐาน คุณภาพน้ำประปาดื่มได้ กรมอนามัย				

ส่วนที่ 3 ข้อมูลสถานการณ์เด่น พื้นที่เสี่ยง พื้นที่ที่มีสิ่งคุกคามที่อาจมีผลกระทบต่อสุขภาพและเรื่องร้องเรียน

3.1 อธิบายลักษณะพื้นที่เสี่ยง ลักษณะผลกระทบ/ความรุนแรงของปัญหา และการจัดการแก้ไข ของพื้นที่ต่อไปนี้

3.1.1 สถานการณ์พื้นที่เสี่ยง พื้นที่ที่มีสิ่งคุกคามที่อาจมีผลกระทบต่อสุขภาพ

เช่น พื้นที่ที่มีโครงการรุนแรงที่อาจมีผลกระทบต่อสุขภาพ หรือมีกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เช่น การทำเหมืองแร่ / นิคมอุตสาหกรรม / อุตสาหกรรมปิโตรเคมี / อุตสาหกรรมถลุงแร่ หรือหลอมโลหะ / การผลิต กำจัด หรือปรับแต่งสารกัมมันตรังสี / โรงงานปรับปรุงคุณภาพของเสียรวม/โรงงานประกอบกิจการฝังกลบสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว / ระบบขนส่งทางอากาศ (เช่น สนามบินพาณิชย์ สนามบินน้ำ) / ท่าเทียบเรือ / โรงไฟฟ้าที่ใช้ถ่านหินเป็นเชื้อเพลิง / โรงไฟฟ้าที่ใช้เชื้อเพลิงชีวมวล / โรงไฟฟ้าที่ใช้ก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิง / การถมทะเล/ทะเลสาบนอกแนวเขตชายฝั่งเดิม / ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ เช่น สุกร เป็ด ไก่ / โรงสีข้าวด้วยเครื่องจักร / โรงบ่มยาง ร้านรับซื้อยางสด โรงงานอุตสาหกรรม ๓ ประการยางพารา / โรงงานเผาถ่าน / ร้านเสริมสวย สปา / อื่นๆ

นอกจากนี้ รวมถึงพื้นที่เสี่ยงที่เกิดจากการปนเปื้อนสารเคมีเป็นพิษและสารอันตราย เช่น พื้นที่ที่เกิดอุบัติเหตุในนิคมอุตสาหกรรม (เพลิงไหม้ รั่วไหล ระเบิด) พื้นที่ที่มีโกดังเก็บสารเคมีเกิดเพลิงไหม้/ระเบิด การปนเปื้อนสารเคมีจากการเกษตรสู่ชุมชน พื้นที่เป็นแหล่งปนเปื้อนโลหะหนักสู่ชุมชน พื้นที่ลักลอบทิ้งกากของเสียอุตสาหกรรม (เช่น สารเคมี ภาชนะบรรจุ จากภาคอุตสาหกรรม) และพื้นที่ลักลอบทิ้งมูลฝอยติดเชื้อ

3.1.2 สถานการณ์การเกิดภัยพิบัติ

เช่น อุทกภัย ดินโคลนถล่ม ภัยแล้ง ไฟป่า หมอกควัน โรคระบาด อุบัติภัยจากสารเคมี/วัตถุอันตราย วาตภัย สึนามิ แผ่นดินยุบตัว แผ่นดินไหว

3.1.3 สถานการณ์ปัญหาข้อร้องเรียนเหตุรำคาญ

ลักษณะและจำนวนปัญหาข้อร้องเรียนเหตุรำคาญทั้งหมดที่สสจ. ได้รับ จำนวนปัญหาเหตุรำคาญที่ สสจ. ได้จัดการแก้ไขจนเป็นที่ยุติ และจำนวนปัญหาข้อร้องเรียนเหตุรำคาญจำแนกรายประเด็น (เช่น กลิ่นเหม็น เสียงดัง/เสียงรบกวน ฝุ่นละออง/เขม่า/ควัน น้ำเสีย มูลฝอย/สิ่งปฏิกูล ของเสียอันตราย ความสั่นสะเทือน เป็นต้น)

ส่วนที่ 4 ข้อมูลสถานการณ์อนามัยสิ่งแวดล้อมรายประเด็น และรายพื้นที่

ประเด็น	เนื้อหา
1. การจัดการมูลฝอยและของเสียอันตราย	(1) ปริมาณมูลฝอยทั่วไปที่เกิดขึ้นในจังหวัด (2) ปริมาณมูลฝอยทั่วไปที่ได้รับการเก็บขน (3) ร้อยละของมูลฝอยทั่วไปได้รับเก็บขน (4) จำนวน อปท. ที่ให้บริการเก็บขนและกำจัดมูลฝอยทั่วไป (5) จำนวนสถานที่กำจัดมูลฝอยทั่วไป มูลฝอยอันตราย และมูลฝอยติดเชื้อระบุชื่อสถานที่ตั้ง ขนาด และวิธีของแต่ละแห่ง
2. การจัดการสิ่งปฏิกูล และสิ่งแวดล้อม	(6) จำนวนหลังคาเรือนที่มีส้วมใช้ (7) ร้อยละของหลังคาเรือนที่มีส้วมใช้ (8) จำนวนหลังคาเรือนที่ได้รับการสุขาภิบาล (9) จำนวน อปท. ที่ให้บริการสุขาภิบาลและกำจัดสิ่งปฏิกูล (10) จำนวน อปท. ที่บำบัดสิ่งปฏิกูลในพื้นที่ ถูกหลักสุขาภิบาล (11) จำนวนสถานที่ที่มีส้วมสาธารณะทั้งหมด และที่ผ่านมาตรฐาน HAS ตาม setting ต่อไปนี้ แหล่งท่องเที่ยว / สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง / ร้านอาหาร กลุ่มเป้าหมาย CFGT / ตลาดสด (โครงการตลาดสดน่าซื้อ) / โรงเรียน (สังกัดสพฐ.) / โรงพยาบาล / สถานที่ราชการ (ศาลากลาง ที่ว่าการอำเภอ เทศบาล สสจ. สสอ.สอต.) / สถานีขนส่ง (สถานีขนส่งของกรมการขนส่งทางบก) / สวนสาธารณะ (สวนสาธารณะนารีนรมย์) / วัด (สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนา) / ห้างสรรพสินค้า (ห้างสรรพสินค้า / ศูนย์การค้า / ดิสเคาน์สโตร์) / ส้วมในพื้นที่สาธารณะอื่นๆ (ส้วมริมทาง) ของ อปท., เทศบาล
3. การจัดการเหตุรำคาญ	(12) จำนวนอปท. ที่มีกระบวนการจัดการข้อร้องเรียนเหตุรำคาญ (13) จำนวนอปท. ที่มีฐานข้อมูลการจัดการข้อร้องเรียนเหตุรำคาญ (14) จำนวนเรื่องร้องเรียนเหตุรำคาญทั้งหมด และที่ได้รับการจัดการและแก้ไขจนเป็นที่ยุติ
4. การสุขาภิบาลอาหาร 4.1 การสุขาภิบาลตลาด - ตลาดประเภทที่ 1 - ตลาดประเภทที่ 2 (ตลาดนัด)	(15) จำนวนตลาดประเภทที่ 1 ทั้งหมด (16) จำนวนตลาดประเภทที่ 1 ที่ได้รับใบอนุญาต (17) จำนวนตลาดประเภทที่ 2 ทั้งหมด (18) จำนวนตลาดประเภทที่ 2 ที่ได้รับใบอนุญาต (19) จำนวนตลาดประเภทที่ 2 ที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตลาดนัด ของกรมอนามัย
4.2 การสุขาภิบาลอาหาร สำหรับสถานประกอบการด้านอาหาร - ร้านอาหาร - แผงลอยจำหน่ายอาหาร - โรงอาหารในโรงเรียน	(20) จำนวนร้านอาหารทั้งหมด (21) จำนวนร้านอาหารที่ได้รับใบอนุญาต (22) จำนวนร้านอาหารที่ผ่านเกณฑ์ข้อกำหนดด้านสุขาภิบาลอาหารกรมอนามัย (23) จำนวนร้านอาหารที่เคยส่งผู้สัมผัสอาหารเข้ารับการอบรมด้านสุขาภิบาลอาหาร (24) จำนวนแผงลอยจำหน่ายอาหารทั้งหมด (25) จำนวนแผงลอยจำหน่ายอาหารที่ได้รับหนังสือรับรองการแจ้ง (26) จำนวนแผงลอยจำหน่ายอาหารผ่านเกณฑ์ข้อกำหนดด้านสุขาภิบาลอาหาร ของกรมอนามัย

ประเด็น	เนื้อหา
	(27) จำนวนแผงลอยจำหน่ายอาหารที่เคยส่งผู้สัมผัสอาหารเข้ารับการอบรมด้านสุขาภิบาลอาหาร (28) จำนวนโรงเรียน/สถาบันการศึกษาทั้งหมด / จำนวนโรงอาหารในโรงเรียน/สถาบันการศึกษา (29) จำนวนโรงอาหารในโรงเรียน/สถาบันการศึกษาที่ผ่านเกณฑ์ข้อกำหนดด้านสุขาภิบาลอาหารของกรมอนามัย (30) จำนวนโรงอาหารในโรงเรียน/สถาบันการศึกษาที่เคยส่งผู้สัมผัสอาหารเข้ารับการอบรมด้านสุขาภิบาลอาหาร
4.3 การเฝ้าระวังด้านแบคทีเรียในอาหาร	(31) จำนวนตัวอย่างอาหารที่สุ่มตรวจ และที่พบเชื้อ Coliform bacteria ในอาหารปรุงสำเร็จ / อาหารพร้อมบริโภค เครื่องดื่ม (ยกเว้น เครื่องดื่มในภาชนะ ที่บรรจุปิดสนิทและมีเครื่องหมายอย.) เช่น เครื่องดื่มที่ตักขาย น้ำปั่น น้ำแข็ง มือผู้สัมผัสอาหาร และภาชนะสัมผัสอาหาร
5. น้ำบริโภคสะอาด	(32) จำนวนหลังคาเรือนที่มีน้ำดื่มสะอาด ปลอดภัยเพียงพอตลอดปี (33) จำนวนระบบประปาทั้งหมด (ประปาภูมิภาค/หมู่บ้าน/เทศบาล) (34) จำนวนระบบประปาที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำประปาดื่มได้ กรมอนามัย (35) จำนวนสถานประกอบการน้ำดื่มบรรจุขวด (36) จำนวนตู้ น้ำดื่มหยอดเหรียญ

ส่วนที่ 5 ข้อมูลสุขภาพ

5. จำนวนผู้ป่วยและเสียชีวิตทุกกลุ่มอายุ (ราย) ย้อนหลัง 3 ปี เพื่อให้เห็นแนวโน้มสถานการณ์ด้านสุขภาพ

1) ความดันโลหิตสูง	10) เบาหวาน (E10-E14)
2) โรคหอบหืด (J45)	11) หลอดลมอักเสบเรื้อรัง (J42)
3) หัวใจขาดเลือด (I20-I25)	12) โรคถุงลมโป่งพอง (J43)
4) มะเร็ง (C00-D48)	13) โรคหัวใจ (I05-I09,I20-I25,I26-I28,I30-I52)
5) โลหิตจาง (D50-D64)	14) พิษสุราเรื้อรัง (F10.0,F10.2)
6) โรคซึมเศร้า (F30-F39)	15) โรคทางเดินหายใจอุดกั้นเรื้อรัง (J44)
7) โรคหลอดเลือดสมอง (I60-I69)	16) วัณโรค (A15-A19)
8) อัมพฤกษ์ อัมพาต (G80-G83)	17) โรคอุบัติใหม่ และโรคอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องด้าน
9) ไตวาย (N17-N19)	อนามัยสิ่งแวดล้อม